

MAM ZDANIE NA KAŻDY TEMAT

Zwroty i konstrukcje językowe, które pomogą Ci
posługiwać się językiem niemieckim w sposób naturalny

© Copyright by Wydawnictwo EPROFESS

Wydanie I, 2016

ISBN: 978-83-63435-51-6

Projekt okładki: Jacek Piekarczyk

Zdjęcie: <http://www.istockphoto.com>

Wszelkie prawa zastrzeżone. Każda reprodukcja lub adaptacja całości bądź części niniejszej publikacji, niezależnie od zastosowanej techniki reprodukcji (drukarskiej, komputerowej, fotograficznej i in.), wymaga pisemnej zgody Wydawcy.

Wydawnictwo EPROFESS

Żory

www.eprofess.pl

e-mail: wydawnictwo@eprofess.pl

Wstęp

Ta sama myśl w różnych językach może zostać ubrana w zupełnie inne słowa. Dlatego dosłowne tłumaczenie może prowadzić do zabawnych ale też i obraźliwych nieporozumień.

Jednym z prostszych przykładów może być pytanie o wiek: *‘Ile masz lat?’*, które po niemiecku brzmi: *„Wie alt bist du?”* czyli *„Jaki stary jesteś?”*.

Świadomość tego sprawiła, że zacząłem notować sobie podobne z życia wzięte przypadki. Przez blisko 40 lat zebrałem sporo materiału, którym po odpowiedniej obróbce chciałbym się z Wami podzielić.

Książka ta może być doskonałym narzędziem pomocnym w komunikacji, a dodatkowo po uwzględnieniu najważniejszych idiomów, imion i przysłów nieocenioną pomocą dydaktyczną.

Jeśli chcecie w sposób prosty i skuteczny poszerzyć i ugruntować praktyczną znajomość języka niemieckiego – ta książka jest właśnie dla Was!

Jan Szłapa

Spis treści

Wstęp	3
Spis treści	4
absurd	11
awantura	12
bazgrzesz	13
biedny	14
błędy	15
boli	16
brzuchu	17
było	18
ceniony	19
chleb	20
chuchają	21
ciekaw	22
coś	23
czas	24
czepiasz	25
czysto	26
decydująca	27
diabła	28
dobra	29
doceniasz	30
domu	31
dostać	32
dowiedziałem	33
drogi	34
drzwiami	35
dużo	36
dywan	37
dzień	38
dziwnym	39
facet	40
filozofia	41
gadać	42
gardłem	43
gest	44
głowa	45

głowie	46
głowy	47
głupstw	48
goły	49
górach	50
grosze	51
gryzie	52
guzik	53
hojną	54
idź	55
informacji	56
Interesujesz	57
jak	58
jednego	59
języczkiem	60
kaca	61
karę	62
kawałów	63
kieliszka	64
kijem	65
kluski	66
kojarzę	67
koło	68
konieczności	69
końcem	70
korzyści	71
kości	72
kpiny	73
krępować	74
król	75
krzyku	76
kubel	77
kwestionujesz	78
lato	79
lepsze	80
liczmy	81
los	82
łaż	84
łonie	85

maleńkości.....	86
martw.....	87
medalu.....	88
miedzą.....	89
mlecznie	90
minut.....	91
mocy.....	92
mowa.....	93
można.....	94
mówić.....	95
murzyn.....	96
myśl.....	97
nad.....	98
naiwniak	99
należało.....	100
napije.....	101
nasłuchać.....	102
nauczyło.....	103
niby.....	104
nićmi.....	105
niepamięć.....	107
niestworzone	108
nigdy.....	109
nogach.....	110
nosa.....	111
nóg.....	112
obecnie.....	113
obok.....	114
obrębie.....	115
obyczaj.....	116
oczu.....	117
odchudzać.....	118
odpowiedzialność.....	119
odwagę.....	120
oferma.....	121
ogrodnika.....	122
okiem.....	123
omamić.....	124
oprowadzić.....	125

osobiście	126
oszukać	127
ozorem	128
pali	129
panewce	130
pas	131
patrzy	132
perfekcji	133
piaskiem	134
pieniędzy	135
pieszo	136
piorun	137
plącze	138
płynnie	139
pociecha	140
podejrzenia	141
podobnego	142
podrzucić	143
pogardzenia	144
pojęcie	145
pole	146
połowę	147
pomocy	148
pomyśleć	149
poradzę	150
porządku	151
poszukam	152
potrwa	153
powiedzenia	154
powietrze	155
powodzi	156
pozierać	157
pozostaje	158
pół	159
pracą	160
prawda	161
prawo	162
problem	163
prosi	164

próbuj	165
przeciwieństwie	166
przejdźmy	167
przelewki	168
przeplukać	169
przeszkadza	170
przyczyn	171
przyjemność	172
prypadkiem	173
prysłowia	174
przywidzenia	175
psy	176
racji	177
ratunku	178
razie	179
refleksji	180
ręczę	181
rękę	182
roboty	183
rozbiorke	184
rozmawiamy	185
rozsądkowi	186
rozumu	187
różnicy	188
ruszt	189
rzecz	190
rzędzie	191
sądzę	192
serca	193
siebie	194
siły	195
skłamał	196
skórze	197
słońce	198
słowo	199
służą	200
sobą	201
spoczną	202
sposób	203

sprawa.....	204
spróbować.....	205
stanie.....	206
stosowne.....	207
stronie.....	208
sumieniu.....	209
szansa.....	210
szczęście.....	211
sznurki.....	212
szybko.....	213
śmiał.....	214
śni.....	215
świat.....	216
tajemnicy.....	217
temat.....	218
to.....	219
troski.....	220
trzeba.....	221
tym.....	222
uciekł.....	223
układzie.....	224
umówmy.....	225
uprzejmy.....	226
usta.....	227
utrapienie.....	228
uważaj.....	229
uznania.....	230
wagę.....	231
wcześniej.....	233
wiadomo.....	234
widok.....	235
widzimi się.....	236
wieku.....	237
wiesz.....	238
winien.....	239
włos.....	240
wolę.....	241
wprawy.....	242
wspólnego.....	243

wszystko	244
wyczerpaniu	245
wyjaśnień	246
wyłaż	247
wynika	248
wypadku	249
wyrost	250
wyszło	251
względu	252
za	253
zachwył	254
zainteresowanie	255
zależnie	256
założyć	257
zamówienie	258
zapomnę	259
zaraz	260
zastanawia	261
zaufaj	262
zbędną	263
zdanie	264
zdobycia	265
zdrowo	266
zęby	267
zgorzenie	268
zlituj	269
złota	270
zmienię	271
znajomości	272
zniesienia	273
zostało	274
zrobimy	275
zwariować	276
zwykle	277
żartów	278
życie	279
żyje	280

absurd

- Ależ to po prostu **absurd!** – Das ist einfach eine Absurdität!
- Trafieś pod zły **adres** – Du bist bei der falsche Adresse
- Czy było to pod moim **adresem**? – War das an meine Adresse gerichtet?
- Sprawa została odłożona do **akt** – Die Sache ist zu den Akten gelegt
- To tylko fałszywy **alarm** – Es ist nur ein falscher (ein blinder) Alarm
- Jest jednak małe **ale** – Da ist noch ein Haken an der Sache
- Nie ma czasu na żadne **ale** – Jetzt ist keine Zeit für Entgegnungen
- Tylko żadnych **ale!** – Nur kein Aber!
- Czytam nazwiska w porządku **alfabetycznym** – Ich lese die Namen nach dem Alphabet
- Ten pracownik jest chyba pod wpływem **alkoholu**? – Dieser Arbeiter steht unter Alkoholeinfluss wohl?
- Do kogo była ta **aluzja**? – Auf wen war die Anspielung (die Andeutung) gemacht?
- Bez **aluzji!** – Mach keine Andeutungen!
- Adam jest wielkim **amatorem** wina – Adam ist ein grosser Weinliebhaber
- Aniela jest chorobliwie **ambitna** – Angela ist krankhaft ehrgeizig
- Agnieszka wyszła po **angielsku** – Agnes hat sich auf englisch empfohlen (auf französisch verabschiedet)
- Andrzej mówi poprawną **angielszczyzną** – Andreas spricht ein einwandfreies Englisch
- Anna ma **apetyt** na pomarańczę – Anna ist hungrig nach eine Apfelsine (eine Orange)
- **Apetyt** rośnie w miarę jedzenia – Der Appetit kommt mit dem Essen
- Mają tu bogaty **asortyment** towarów – Sie haben hier eine reiche Auswahl von Waren
- To on ma wszystkie **atuty** w ręku – Er hat alle Trümphe in seinen Händen
- Nasz szef cieszy się **autorytetem** – Unser Boss genisst Autorität

awantura

- Będzie **awantura!** – Es wird ein Donnerwetter geben! (Es gibt Stunk!)
- Jak **babcię** Kocham, to nie ja! – So wahr ich lebe, das war ich nicht!
- Masz **babo** placek! – Da haben wir die Bescherung (wir den Salat)!
- Miej się na **baczności!** – Nimm dich in Acht!
- Nie ma się czego **bać** – Es besteht kein Grund, Angst zu haben
- To dla mnie **bagatela** – Das sind für mich Kleinigkeiten
- Pięknie tu jak w **bajce** – Es ist märchenhaft hier
- Nie opowiadaj mi **bajek!** – Erzähl mir keine Ammenmärchen!
- W **bajki** wierzysz? – Glaubst du diesen Unsinn?
- Nie rób ze mnie **balona!** – Halte mich zum Narren nicht!
- To jest do **bani!** – Das ist für die Katz!
- Ty **baranie** jeden! – Du Schaf, du!
- Biorę to na swoje **barki** – Ich nehme das auf meine Schultern
- To jak dwa grzyby w **barszczu** – Es ist zuviel des Guten
- **Baterie** się wyczerpały – Die Batterien sind leer
- **Baw** się dobrze! – Viel Spass! (Viel Vergnügen!)
- Barbara znowu **bawi** się z nami w kotka i myszkę – Barbara wieder spielt die Katze und Maus mit uns
- Nie **bawi** mnie już to – Das macht mir keinen Spass mehr
- Świetnie się **bawiliśmy** – Wir haben es sehr genossen (haben es uns köstlich amüsiert)

bazgrzesz

- **Bazgrzesz** jak kura pazurami – Du hast eine fürchterliche Klaue
- Weź się do roboty, zamiast zbijać **bąki** – Setz dich an die Arbeit, statt die Däumchen drehen
- Mówię do niego, a ten ani **be** ani me – Ich spreche mit ihm, aber er sagt keinen Mucks!
- Zacznijmy z innej **beczki** – Zapfen wir aus einem anderen Fass, (Schlagen wir einen anderen Ton)
- **Bekniesz** za to – Dafür wirst du blechen
- Kupiłem to za **bezcen** (za psie pieniądze) – Ich habe das spottbilig gekauft
- To szczyt **bezczelności!** – Das ist eine bodenlose Frechheit!
- To ci nie ujdzie **bezkarne** (nie ujdzie na sucho)! – Du gehst nicht straflos aus!
- To wyjątkowo **beznadziejny** przypadek – Das ist ein besonders hoffnungsloser Fall
- Na **bezrybiu** i rak ryba – In der Not frisst der Teufel fliegen
- Co za **bezsens!** – Das sit aber Unsinn!
- Nic ci nie **będzie** – Alles wird wieder gut
- Nic z tego nie **będzie** – Daraus wird nichts
- Niech (Niech ci / Niech tak) **będzie** – Meinetwegen! (Von mir aus / So sei es)
- Beata kręci **bicz** na siebie – Beate dreht ihr einen Strick
- Rok przeleciał jak z **bicza** trzasnął – Das Jahr hat im Nu (hat wie im Fluge) vergangen
- **Bieda** nie hańbi – Armut schandet nicht
- **Biednemu** zawsze wiatr w oczy – Dem Armen bläst immer der Wind ins Gesicht, (Dem Armen wird immer das Ärgste zureil)

biedny

- Wbrew pozorom, jest on **biedny** jak mysz kościelna – Anders als es scheint, er ist arm wie eine Kirchenmaus
- To jeszcze pół **biedy** – Das geht noch halbwegs
- Od **biedy** ujdzie – Das geht noch zur Not
- **Biegnij** co sił w nogach! – Laufe was die Beine hergeben!
- Do **biegu**, gotowy, start! – Achtung, fertig, los!
- Ale narobiłeś **bigosu!** – Du hast aber alles durcheinandergebracht!
- Niech cię (Niech mnie) kule **biją!** – Du kriegst die Motten! (Zum Kuckuck noch mal!)
- Gdzie dwóch się **bije**, tam trzeci korzysta – Wenn sich zwei streiten, freut sich der Dritte
- Wypadło to dosyć **blado** – Es hat ziemlich blass gewirkt
- Takie już są **blaski** i cienie tego zawodu – So sind schon die Licht- und Schattenseiten von diesen Beruf
- Byłeś **bliski** prawdy – Du warst nahe der Wahrheit
- Nie pójde z tobą, choćbyś nawet **blagał** na kolanach! – Ich komme mit dir nicht, wenn auch du kniefällig bitten würdest!
- Nie rób z siebie **blazna!** – Führe dich nicht so narrisch auf!
- Wprowadziłeś mnie w **błąd** – Du hast mich irregeführt
- Kto pyta, nie **blądzi** – Wer nicht fragt, bleibt dumm, (Fragen kostet nichts)
- **Bładzić** jest rzeczą ludzką, (Człowiek jest omylny) – Irren ist menschlich
- Człowiek uczy się na **błędach** – Aus Fehler (Aus Schaden) wird man klug
- Ta sytuacja to **błędne** koło – Diese Situation ist eine Schraube ohne Ende (einTeufelkreis)

błędy

- Za **błędy** trzeba płacić – Man muss für die Fehler einstehen
- Jesteś w **błędzie** – Du bist im Irrtum (im Unrecht)
- Szef zmieszał mnie z **blotem** – Der Boss hat mich in den Dreck gezogen
- Wyrzucasz pieniądze w **bloto!** – Du wirfst das Geld zum Fenster hinaus!
- Wieść o tym rozeszła się lotem **blyskawicy** – Die Nachricht darüber hat sich blitzschnell verbreitet
- Żyjesz tu jak u Pana **Boga** za piecem – Du lebst hier wie Gott in Frankreich
- To obłudnik. Pali Panu **Bogu** świeczkę a diabłu ogarek – Er ist ein Heuchler. Er hält mit Freund aber auch mit dem Feind
- On się **boi** nawet własnego cienia – Er fürchtet sich sogar vor seinem eigenen Schatten
- Nie **boję** się – Ich habe keine Angst
- Nie **boję** się go – Ich fürchte ihn nicht!
- **Boję** się o niego – Mir ist ängstlich um ihn
- To był dla nas chrzest **bojowy** – Das war eine Feuertaufte für uns
- Na **bok!** – Platz da! (Weg!)
- Jeszcze ci to wyjdzie **bokiem!** – Das wirst du noch satt haben!
- Bernard to artysta od siedmiu **boleści** – Bernhard ist ein elender (ein kläglich) Künstler
- **Boli** mnie głowa – Ich habe Kopfschmerzen, (Mir schmerzt der Kopf)
- Co cię **boli?** – Was tut dir weh?, (*emocjonalnie*) Was macht dir Sorgen?
- Tu cię **boli!** – Da drückt dich der Schuh!

boli

- Wszystko mnie **boli** – Alles tut mir weh
- **Bomba!** – Das ist geil! (Knaller!)
- Niech ręka **boska** broni! (Broń Boże!) – Gott bewähre! (Gott behüte!)
- Na litość (Na miłość) **boską**, przestań hałasować! – Um Gottes (Um Himmels) Willen, hör auf zu lärm!
- Rany **boskie**, coś ty narobił! – Du lieber Gott, was hast du angerichtet!
- Wesołych Świąt **Bożego** Narodzenia – Ein frohes Weihnachtsfest, (Frohe Weihnachten)
- Człowiek strzela, Pan **Bóg** kule nosi – Der Mensch denkt, Gott lenkt
- **Bóg** nierychliwy ale sprawiedliwy – Gottes Mühlen mahlen langsam
- Nie **bój** się! – Hab' keine Angst! (Fürchte dich nicht!)
- Będzie nam ciebie **brakowało** – Wir werden dich vermissen
- Niewiele **brakowało**, a to ja bym wygrał – Es fehlte nicht viel, und ich würde gewinnen
- Tylko tego **brakowało!** – Das fehlte gerade noch!
- My zawsze dzielimy się po **bratersku** – Wir immer teilen uns brüderlich
- Nie **bredź!** – Rede kein dummes (kein albernes) Zeug!
- Gość **broniał** się rękami i nogami – Der Kerl hat sich mit Händen und Füßen gewehrt
- Bierz, mam tego w **bród** – Nimm, ich habe es im Überfluss
- **Brudy** pierz w domu – Wasch deine schmutzige Wäsche zu Hause
- Dziki lokator został wyrzucony na **bruk** – Ein illegaler Bewohner wurde auf die Strasse ausgesetzt
- Bogumił leży sobie do góry **brzuchem** – Gottlieb liegt auf der Bärenhaut

brzuchu

- Burczy mi w **brzuchu** – Mir knurrt der Magen
- Przestań mi wiercić dziurę w **brzuchu!** – Hör auf mir einen Loch in den Bauch reden!
- **Bujać** to my a nie nas! – Erzähl das jemandem anderen!
- To dla mnie **bułka** z masłem – Das kann ich im Schlaf
- Człowiek za **burta!** – Mann über Bord!
- Nadciąga **burza** – Ein Sturm zieht heran
- To tylko **burza** w szklance wody – Es ist nur ein Sturm im Wasserglass
- To cisza przed **burzą** – Es ist eine Stille vor dem Sturm
- Szewc bez **butów** chodzi – Der Schuster trägt die schlechtesten Schue
- Takie **buty!** – So sieht die Sache aus! (Daher weht also der Wind!)
- Tej gadule **buzia** się nie zamyka – Der Mund der Schwätzerin steht nie still
- Tak dalej nie może **być!** – So kann es nicht weiter gehen!
- Nie może **być!** – Unmöglich! (Mach keine Dinger!)
- Niestety, tak już musi **być** – Leider, es muss so sein
- **Być** albo nie **być**, oto jest pytanie – Sein oder nicht sein, das ist hier die Frage
- Nie czekaj dłużej, chwyć **byka** (złap **byka**) za rogi! – Warte nicht länger, pack den Stier bei den Hörnen!
- Z **byka** spadłeś? – Hast du noch alle Tassen im Schrank?
- Czy **byłeś** już tam kiedyś? – Warst du schon mal da?
- Nie **było** tam żywej duszy – Keine Menschenseele war dort zu sehen

było

- **Było**, minęło – Die Sache ist vergeben und vergessen, (Was war, das war)
- **Bynajmniej!** – Nicht das mindeste!
- To nie jest **bynajmniej** takie proste – Das ist keineswegs so einfach
- **Byt** kształtuje świadomość – Das Sein bestimmt das Bewusstsein
- Życie to często walka o **byt** – Das Leben ist oft ein Kampf um Dasein
- Brunon ma **byt** zapewniony – Bruno hat schon sein Auskommen
- Tak to już **bywa** na tym świecie – Das ist der Lauf der Welt
- Tak to często **bywa** – So geschieht es oft, (Das ist oft der Fall)
- Różnie w życiu **bywało**, raz tak, raz tak – Es war verschieden im Leben, mal so, mal so
- Nie pleć **bzdur!** – Rede kein Blech! (Hör auf Blödsinn zu reden!)
- Nie wierz mu. To stek **bzdur!** – Glaub ihm nicht. Das ist ein Hagel von Blödsinne!
- Mam **bzika** na punkcie sportu – Ich bin verrückt nach Sport
- To profesjonalista w każdym **calu** – Er ist ein Professional durch und durch
- Idź na **całość!** – Geh aufs Ganze!
- **Cel** uświęca środki – Der Zweck heiligt die Mittel
- To się mija z **celem** – Das verfehlt den Zweck, (Das ist ziellos)
- W jakim **celu** miałbym to robić? – Zu welchem Zweck sollte ich das machen?
- Dotarliśmy do **celu** – Wir sind am Ziel angekommen
- Jedzenie też wliczono w **cenę** – Das Essen ist auch im Preis inbegriffen
- Nie sprzedam tego auta za żadną **cenę** – Ich verkaufe das Auto um keinen Preis

ceniony

- Cezary to wysoko **ceniony** fachowiec – Cäsarius ist ein hoch geschätzter Fachmann
- Kupiłem to za pół **ceny** – Ich habe das zum halben Preis gekauft
- Nie rób **ceregieli!** – Mach doch keine Umstände (kinen Kram)!
- Wystąpię w **charakterze** świadka – Ich werde in der Eigenschaft von Zeuge auftreten
- **Chcąc** nie **chcąc**, muszę już iść – Wohl oder übel, ich muss schon gehen
- Dla **chcącego** nic trudnego – Wo der Wille ist, ist auch ein Weg
- Nie **chce** mi się – Ich habe kein Lust
- On już dobrze wie czego **chce** – Er weiss schon genau, was er will
- **Chcesz** czy nie, ja i tak to zrobię! – Du magst wollen oder nicht, ich werde das sowieso machen!
- Rób co **chcesz**, (Rób jak **chcesz**) – Mach was du willst, (Mach wie du willst)
- **Chciałbym** tu pobyc jeszcze przez chwilę – Ich möchte hier noch eine Weile zu sein
- Przepraszam, nie **chciałem!** – Entschuldigung, das wollte ich nicht!
- **Chcieć** to znaczy móc – Wollen heisst können
- **Chęci** dobre ale ciało mdłe – Der Geist ist willig aber das Fleisch ist schwach
- Przy odrobinie dobrych **chęci**, można to zrobić – Mit etwas gutem Willem, man kann das machen
- Dobrymi **chęciami** jest piekło wybrukowane – Der Weg zur Höle ist mit guten Vorsätzen gepflastert
- Z miłą **chęcią** ci pomogę – Nichts lieber als dir zu helfen
- Nauki ścisłe to dla mnie **chińszczyzna** – Die exakte Wissenschaften ist etwas chinesisches für mich

chleb

- Głodnemu **chleb** na myśli – Der Hungrige denkt immer ans Brot
- Z niejednego pieca **chleb** jadłem – Ich bin nicht von gestern
- To dla mnie **chleb** powszedni – Das ist für mich etwas Alltägliches
- Ciężko pracuję na **chleb** – Ich verdine ein hartes Brot
- Z tej mąki **chleba** nie będzie – Daraus wird nichts
- Nie samym **chlebem** żyje człowiek – Der Mensch lebt nicht vom Brot allein
- To były kulturysta, **chłop** jak dąb – Er ist ein ehemaliger Bodybuilder, ein Kerl wie ein Eichenbaum
- Z wielkiej **chmury** mały deszcz – Viel Geschrei und wenig Wolle
- **Chmurzy** się – Es macht sich trüb
- Ten to dopiero ma **chody!** – Der hat aber das Vitamin B (hat aber die Beziehungen)!
- Koty zwykle **chodzą** swoimi drogami – Die Katzen haben immer seine eigenen Wege gegangen
- O co **chodzi?** – Worum geht es? (Worum handelt sich?)
- Jeśli o mnie **chodzi**, jestem za – Was mich betrifft, ich bin dafür
- I o to **chodzi!** – Das ist das Gelbe von Ei!
- Wiem o co **chodzi** – Ich weiss was gemeint ist
- Nasz dłużnik bawi się z nami w **chowanego** – Unser Schuldner spielt Verstecken mit uns
- Mam **chrapkę** na czekoladę – Ich spitze mich auf Schokolade
- Biedna anorektyczka, jest **chuda** jak szczapa – Arme Magersüchtige, sie ist spindeldürr (sie ist klapperdürr)